

שם פרטי:

שם משפחה:

כיתה:

פעיל וסביל

דף עבודה

1 השלימו את הפועל הסביל (עבר, "הוא").

פעיל	סביל
בנה	
תיקן	
הכין	
צייר	

2 הפכו את המשפט לסביל.

- א. העירייה שתלה עצים. ← העצים _____ על ידי העירייה.
- ב. השף בישל את המרק. ← המרק _____ על ידי השף.
- ג. המנהלת פרסמה את המודעה. ← המודעה _____ על ידי המנהלת.

3 פעיל או סביל?

- א. החלון נשבר בסערה.
פעיל ☐ סביל ☐
- ב. הילדים קישטו את הכיתה.
פעיל ☐ סביל ☐
- ג. הכיתה קושטה בבלונים.
פעיל ☐ סביל ☐

4 כתבו משפט פעיל, ואחר כך את אותו משפט בסביל.

5 השלימו את הטבלה: מן הפועל הפעיל לפועל הסביל (עבר, גוף "הוא").

פועל פעיל	בניין	פועל סביל	בניין סביל
שמר			
תיקן			
השליך			
גידל			

6 קראו את הידיעה מעיתון בית הספר. ליד כל משפט כתבו "פעיל" או "סביל", והעתיקו את הפועל.

א. בשבוע שעבר נחנכה הספרייה החדשה של בית הספר.

ב. המדפים נבנו על ידי הורי התלמידים.

ג. תלמידי כיתה ו' ציירו ציורי קיר צבעוניים.

ד. כל ספר סומן במדבקה בצבע אחר.

ה. המנהלת הודתה לכל המתנדבים.

7 נכון או לא נכון? תקנו את המשפטים הלא נכונים.

א. במשפט סביל חובה לציין מי ביצע את הפעולה.

ב. בהפיכה לסביל, המושא של המשפט הפעיל נעשה לנושא.

ג. "הוסבר" הוא הסביל של "הסביר".

ד. "נכתב" הוא פועל בבניין פֻעַל.

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

8 כתבו ידיעה קצרה (3 משפטים) על אירוע בבית הספר: שני משפטים סבילים ומשפט פעיל אחד. מתחו קו מתחת לפעלים הסבילים.

9 התאימו לכל פועל פעיל את הפועל הסביל שלו.

טור א

1. שבר

2. סיפר

3. הזמין

4. פתח

5. שילם

6. הרחיק

טור ב

נשבר ☐

שולם ☐

נפתח ☐

סופר ☐

הוזמן ☐

הורחק ☐

10 השלימו את הפועל הסביל המתאים מן המחסן.

הוזמנו | תוקנה | נאספה | צולמו | נשברה

א. כל התלמידים _____ למסיבת הסיום.

ב. המכונית _____ במוסך.

ג. האשפה _____ מן החוף בבוקר.

ד. התמונות _____ בטיול השנתי.

ה. הצלחת _____ כשנפלה על הרצפה.

11 השלימו את הטבלה.

פועל סביל	שורש	בניין	הפועל הפעיל
נמכר			
שופץ			
הוחזר			
צולם			

12 הפכו לסביל את שני המשפטים: «השוטר עצר את הנהג», «המורה החזירה את המבחנים».

במשפט השני השמיטו את מבצע הפעולה.

תשובות – פעיל וסביל

1 השלימו את הפועל הסביל (עבר, "הוא").

פעיל	סביל
בנה	נבנה
תיקן	תוקן
הכין	הוכן
צייר	צויר

2 הפכו את המשפט לסביל.

- א. העירייה שתלה עצים. ← העצים **נשתלו** על ידי העירייה.
 ב. השף בישל את המרק. ← המרק **בושל** על ידי השף.
 ג. המנהלת פרסמה את המודעה. ← המודעה **פורסמה** על ידי המנהלת.

3 פעיל או סביל?

- א. החלון נשבר בסערה.
 פעיל • **סביל**
 ב. הילדים קישטו את הכיתה.
 פעיל • **סביל**
 ג. הכיתה קושטה בבלונים.
 פעיל • **סביל**

4 כתבו משפט פעיל, ואחר כך את אותו משפט בסביל.

תשובה אפשרית: הגננת סיפרה סיפור. ← הסיפור סופר על ידי הגננת.

5 השלימו את הטבלה: מן הפועל הפעיל לפועל הסביל (עבר, גוף «הוא»).

פועל פעיל	בניין	פועל סביל	בניין סביל
שמר	פעל (קל)	נשמר	נפעל
תיקן	פיעל	תוקן	פִּעַל
השליך	הפעיל	הושלך	הפעל
גידל	פיעל	גודל	פִּעַל

6 קראו את הידיעה מעיתון בית הספר. ליד כל משפט כתבו «פעיל» או «סביל», והעתיקו את הפועל.

א. בשבוע שעבר נחנכה הספרייה החדשה של בית הספר. ← **סביל - נחנכה**

ב. המדפים נבנו על ידי הורי התלמידים. ← **סביל - נבנו**

ג. תלמידי כיתה ו' ציירו ציורי קיר צבעוניים. ← **פעיל - ציירו**

ד. כל ספר סומן במדבקה בצבע אחר. ← **סביל - סומן**

ה. המנהלת הודתה לכל המתנדבים. ← **פעיל - הודתה**

7 נכון או לא נכון? תקנו את המשפטים הלא נכונים.

א. במשפט סביל חובה לציין מי ביצע את הפעולה. **לא נכון** - אפשר להשמיט את מבצע הפעולה, למשל: «החלון נשבר»

ב. בהפיכה לסביל, המושא של המשפט הפעיל נעשה לנושא. **נכון**

ג. «הוסבר» הוא הסביל של «הסביר». **נכון**

ד. «נכתב» הוא פועל בבניין פִּעַל. **לא נכון** - «נכתב» בבניין נפעל

8 כתבו ידיעה קצרה (3 משפטים) על אירוע בבית הספר: שני משפטים סבילים ומשפט פעיל אחד. מתחו קו מתחת לפעלים הסבילים.

תשובה אפשרית: השבוע נערך בבית הספר יום ספורט. בסופו חולקו פרסים על ידי המנהל. תלמידי כיתה ו' הכינו כיבוד לכל המשתתפים.

9 התאימו לכל פועל פעיל את הפועל הסביל שלו.

טור א	טור ב
1. שבר	1 נשבר
2. סיפר	5 שולם
3. הזמין	4 נפתח
4. פתח	2 סופר
5. שילם	3 הוזמן
6. הרחיק	6 הורחק

10 השלימו את הפועל הסביל המתאים מן המחסן.

- כל התלמידים **הוזמנו** למסיבת הסיום.
- המכונית **תוקנה** במוסך.
- האשפה **נאספה** מן החוף בבוקר.
- התמונות **צולמו** בטיול השנתי.
- הצלחת **נשברה** כשנפלה על הרצפה.

11 השלימו את הטבלה.

פועל סביל	שורש	בניין	הפועל הפעיל
נמכר	מ-כ-ר	נפעל	מכר
שופץ	ש-פ-ץ	פעל	שיפץ
הוחזר	ח-ז-ר	הפעל	החזיר
צולם	צ-ל-ם	פעל	צילם

12 הפכו לסביל את שני המשפטים: «השוטר עצר את הנהג», «המורה החזירה את המבחנים».

במשפט השני השמיטו את מבצע הפעולה.

תשובה אפשרית: הנהג נעצר על ידי השוטר. המבחנים הוחזרו.